

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta „ 6—
četrt leta „ 3—
na mesec „ 1:10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta „ 9—
četrt leta „ 4:50
na mesec „ 1:60

Za inozemstvo celo leto „ 28—
Upravništvo: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Iz delegacijskega zasedanja.

Seja vojnega odseka avstrijskih delegacij.

S. — Dunaj, 27. oktobra. Včerajšnja seja vojnega odseka avstrijskih delegacij je jasno pokazala popolno enotnost nazorov o mnogih nedostatkih naše vojaške uprave. Dejstvo, ki ga je označil delegat Udržal z besedami: »Naša armada dela danes za germanizacijo nemškega moštva«, so več ali manj priznali vsi govorniki.

Zlasti slovanski delegati so s svojimi strogostvarnimi izvajanjem pokazali, da umevajo in upoštevajo, kaj pomenja v armadi enotnost, zahtevali so pa tudi, naj se v armadi upoštevajo nemški narodi, naj se slovanskemu moštvu dajo častniki, ki razumevajo njih jezik in ki tudi upoštevajo posebnosti posameznih slovanskih narodov, odnosno dodeljenih jim oddelkov. Slovanski delegati torej ne stremijo za tem, delati razvoju enotne armade zapreke, nasprotno, to potrebo enotnosti celo poudarjajo in jo morajo braniti celo proti vladi sami, ki je v zadnjem času le preveč pripravljena prepustiti, da razpade armada v avstrijski in ogrski del, da se torej deli v nemškega in madjarskega.

Poslanec Klofač je z vso odločnostjo poudarjal, kako pogubne posledice bi imela madjarizacija vojaštva za nemadjarske narode na Ogrskem in zlasti tudi za Hrvaško.

Na dolgo pa se je tudi obravnavalo očitane v protipatriotičnih nazorih slovanskih vojakov in referent dr. Kozlovski je proti temu navedel najboljši dokument, namreč berolinski vojaški list, ki je pohvalno omenjal požrtvovalnost in vzorno disciplino avstrijskega, zlasti tudi slovanskega vojaštva v času aneksijske krize, torej v času, ki je bil gotovo za slovanskega vojaka doba hudih in strogihkušenj.

Trpinčenje vojakov še vedno ni odpadlo, akoravno se mora priznati prizadevanje in resno stremljenje vojnega ministra Schönaicha za zboljšanje teh velikih nedostatkov. Delegati bodo v bodoče ravno tej točki militarizma posvečali še večjo pozornost in zahtevali še natančnejši upogled. Stavljal se je predlog, da naj v bodoče predloži vojno ministrstvo delegacijam vse naznanjene mu slučaje takega postopanja z vojaštvom.

Splošno je bila izražena tudi želja, da naj se kolikor mogoče hitro izvedejo organizatorične reforme: uvedba dveletne vojaške službe, ustvaritev izvežbanega, materijelno dobro situiranega podčastniškega zbora, uvedba 35letne službene dobe za častnike, najhitrejša reforma kriččega, zastarelega vojaškega kazenskega procesa, ki mora pred vsem uvesti javnost razprav in po profesor Masarykovem predlogu dovoljevati, da si sme vojak vzeti civilnega zagovornika. To so najglavnejše današnje potrebe reforme.

Tudi najodločnejši zagovorniki vojaštva, kakor grof Latour in grof

Schönburg so morali priznati, da zboljšanje in spopolnitev naše obojevalne sile ne sme zahtevati nemogočih žrtv. Avstrijske vojaške potrebe sicer niso tako visoke, kakor v nekaterih drugih državah, toda ta argument že zaradi tega ne velja, ker je davčna moč avstrijskega prebivalstva v primeri z ono v teh državah mnogo slabša.

V debato so posegli referent dr. Kozlovski, grof Latour, delegat Klofač, delegat dr. Petelenz, delegat prof. Masaryk, delegat Strümpf, delegat Simionovici in grof Schönburg. — Danes se nadaljuje debata o vojnem odseku.

Seja odseka za zunanje zadeve in za bosanske zadeve avstrijskih delegacij.

S. — Dunaj, 27. oktobra. Danes popoldan ima odsek avstrijskih delegacij za zunanje zadeve in za bosanske zadeve sejo. Referent za bosanski proračun je — kakor znano — dvorni svetnik dr. Ploj.

Program za nadaljnja delegacijska zasedanja.

A. — Dunaj, 27. oktobra. Ogrske delegacije se zopet sestanejo 5. novembra. Plenarne seje se začnejo 8. novembra ter bodo trajale najbrž 5 do 6 dni.

Zopetne težkoče pri češko-nemških pravnih konferencah.

Z. — Praga, 27. oktobra. Pri češko-nemških pravnih pogajanjih so se zopet nepričakovano pojavile težkoče. Včeraj dopoldne so imeli češki člani narodno-politične komisije v češkem deželnem zboru in načelniki čeških deželnozborskih klubov posvetovanja, pri katerem se ni moglo doseči enotnega postopanja. Ob 11. dopoldne je bila skupna konferenca čeških in nemških članov narodnostno politične komisije, toda tudi ta konferenca in pogajanja so bila brezuspešna. Vsled tega potem tudi ni imel subkomite I. narodnostno-politične komisije napovedanega posvetovanja včeraj popoldne in so se zaradi tega včeraj zopet nadaljevala neoficijalna posvetovanja članov obeh narodnosti in bodo ta posvetovanja najbrže danes končana. Definitivna odločitev pade torej najhitreje v petek. Za danes zvečer je napovedano posvetovanje nemških deželnih poslancev in nemškega narodnega sveta. Zastopnika konservativnega veleposestva, grof Thun in grof Clam-Martinic sta sestavila zopet celo vrsto kompromisnih predlogov glede na ekspertno tekstacijo spornih točk.

Moravski deželni zbor.

B. — Brno, 27. oktobra. V včerajšnji seji moravskega deželnega zbora so Nemci in socijalni demokrati nenadoma opustili obstrukcijo, ker so na dnevnem redu gospodarske, kulturne in dobrodelne zadeve. Nemci so predlagali, naj se pozove vlado, da naj izvede potrebne zakonske pred-

loge za sanacijo deželnih in državnih financ.

Koroški deželni zbor.

B. — Celovec, 27. oktobra. V včerajšnji seji koroškega deželnega zbora se je odobril proračun deželnega fonda, ki izkazuje zmanjšanje premoženja za 1,343.615 K. Grof Lodron je referiral o poročilu deželnega odbora glede koroške konjereje ter predlagal, naj se da koroškemu konjerejskemu društvu 8000 K subvencije. Poslanec Waldner je poročal o kmečkem gospodarskem pouku. Dosedaj eksistira na Koroškem 26 kmečkih gospodarskih šol in 6 kuharskih tečajev. Referent predlaga, da naj deželni odbor izvrši predpripravljalna dela za ustanovitev gospodarske šole na Spodnjem Koroškem. Poslanec Grafenauer poudarja, da je kmečki gospodarski pouk na Spodnjem Koroškem brezpredmeten, ako se vrši samo v nemškem jeziku, zahteva zatorej uvedbo slovenskih učnih knjig. Potem kritizira tudi postopanje deželnega odbora v slovenskem delu dežele.

Posebno ne dobe slovenski prebivalci od deželnega odbora nikakih subvencij, pošilja pa jim nemške tovalne učitelje, ki sicer dobro poučujejo, katerih pa slovenski kmet ne razume, ker ne razume nemškega jezika, kar mu pa tudi ne bi koristilo, tudi ako bi jih razumel, ker je gospodarsko preslabo situiran, da bi mogel izvesti potrebne reforme pri svojem obdelovanju. Poslanec Kirchner je nato poročal v poročilu deželnega odbora glede njegovih poskusov alpskega gospodarstva in živinoreje.

Ogrski državni zbor.

O. — Budimpešta, 27. oktobra. Včeraj dopoldne ob 10. se je sešel ogrski državni zbor k zasedanju ter pred vsem obravnaval interpelacijo glede hrvaških delegatov. Predsednik zbornice Berzeviczy je utemeljeval svoje postopanje, ki da je bilo povsem zakonito. Tudi ministrski predsednik grof Khuen Hedervary je poudarjal v svojem govoru, da je bilo postopanje predsednika v tem vprašanju zakonito. — Poslanec Polonyi je razvijal v svojem govoru nazor, da se je glede določitve hrvaških članov ogrske delegacije, glede njih izvolitve in tudi zlasti glede poziva njih namestnikov storila velika nezakonitost. — Nato je predložil ogrski finančni minister Lukacs ogrski državni proračun za leto 1911 zbornici. Ta proračun izkazuje K 1.672.457.902 izdatkov, dohodkov K 1.672.507.729, tako, da torej izkazuje prebitka K 49.827.

S. — Budimpešta, 27. oktobra. Po debati o pravilnem postopanju zborničnega predsednika glede vprašanja izvolitve hrvaških članov v ogrske delegacije je bil sprejet od večine predlog, da naj se gre preko tega vprašanja na dnevni red. Finančni minister Lukacs je nato poudarjal v svojem ekspozetu, da je treba misliti

na uvedbo novih davkov, ker dosežanji dohodki nikakor več ne zadostujejo za državne potrebe. Nato je bil državni zbor odgođen za nedoločen čas.

Pogajanja med vlado in južno železnico.

S. — Dunaj, 27. oktobra. Včeraj se je vršila med zastopniki vlade in zastopniki južne železnice konferenca o zahtevah južne železnice, da naj vlada dovoli južni železnici pobiranje 7% tarifne doklade še nadalje. Zastopniki vlade so izjavili, da bi bila vlada pripravljena dovoliti 7% tarifno doklado južni železnici se za eno leto, še to le pod pogojem, ako uvede južna železnica nekatere olajšave. Zastopniki južne železnice so zahtevali, da na jej vlado rok za 7% tarifno doklado dovoli vsaj do leta 1917., ker je sicer sanačna akcija pri južni železnici neizvedljiva. Vladni zastopniki so izjavili, da je to nemogoče. Radi tega se je konferenca razšla, ne do bi dosegla kak uspeh. Pogajanja med obojestranskimi zastopniki pa se bodo najbrž že v kratkem nadaljevala.

Odlična slovanska gledališka družba.

F. — Praga, 27. oktobra. »Narodni Listy« poročajo, da se je ustanovila v Moskvi družba odličnih slovanskih gledaliških igralcev, ki hoče proizvajati najslavnejše in najboljše slovanske igrokaze ter s tem repertoarom napraviti turne preko Dunaja, Ljubljane, Zagreba in Beograda po slovanskem jugu.

Nesreča v reškem pristanišču.

A. — Reka, 27. oktobra. Parnik »Hrvatska« je zadel v reškem pristanišču v parnik »Dalmacija« ter se v »Dalmacijo« globoko zaril. »Dalmacija« je težko poškodovana in ima nad vodo kot vrata veliko luknjo. Škoda znaša okoli 15.000 K.

Bolezen srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

B. — Belgrad, 27. oktobra. Včeraj dopoldne izdani buletini konstatirajo, da je zdravstveno stanje prestolonaslednika zadovoljivo. Temperatura znaša 38-1° C, bilo 90, dihanje 32. Pacijentu se dela bula na bradi.

Draginja živil.

B. — Budimpešta, 27. oktobra. V soboto se poda monstredeputacija, obstoječa iz zastopnikov vseh slojev k ministrskemu predsedniku, trgovskemu in poljedelskemu ministru, da zahteva od njih uvedbo najstrožjih sredstev proti draginji živil.

Protigrški bojkot.

Q. — Atene, 27. oktobra. Protigrški bojkot, odnosno bojkotiranje grškega blaga s turške strani, je nanovo oživelo. Grški vladni krogi očitajo turški vladi, da ta protigrški bojkot z vsemi močmi podpira, češ, da tako popolnoma uniči grško trgovino.

Klerikalen napad na Čehe.

Glasilo hrvaške klerikalne stranke, na katere čelu stoji krščen žid in bivši prostozidar dr. Josip Frank, »Hrvatsko Pravo«, je priobčilo pretekli ponedeljek članek, ki je brez dvoma kolikor toliko inspiriran od slovenskih klerikalcev, oziroma od dr. Šusteršiča samega.

Znano je, da so v zadnjem času Čehi vseh strank odpovedali svojo ljubezen dr. Šusteršiču ter izjavili, da nečejo nič več slediti vratolomni njegovi politiki.

Dr. Šusteršič je seveda razjarjen, da so mu Čehi odpovedali pokorščino, ter je dal že opetovano duška svoji nevolji radi tega v »Slovenecu«, toda na jako previden način. To pa zaradi tega, da bi Čehov preveč ne ozlovoljil, ker še vedno računa na to, da se mu bo končno vendarle posrečilo Čeha še uloviti v svoje mreže.

V »Slovenecu« je torej dr. Šusteršič previden in takten, za to pa je bolj odkrit in robat v glasilu hrvaške klerikalne stranke. Ravna se pač po svetopisemskem reku: Bodite modri in previdni, kakor kače!

V članku »Česi i Slovenci« bere od slovenskih klerikalcev, oziroma od dr. Šusteršiča navdahnjeni članekar Čehom tako-le levite:

»Kdor je brez primesi sentimentalnosti opazoval češko politiko, je moral opaziti, da se nihče na svetu — razen Srbov — tako ne širokousti s »slovansko solidarnostjo« kakor Čehi, a istočasno pa je moral tudi uvideti, da ni na svetu bolj egoističnega, bolj koristoljubnega in ako hočete tudi bolj nezanesljivega »slovanskega brata«, kakor je Čeh.

Vselej so se Čehi skrivali za ledja »slovanske vzajemnosti«, vselej so plezali na ramah ostalih Slovanov na površje, ali pri prvi priliki, ki se jim je ponudila, so se takoj sporazumeli z Nemci.

Za najmanjše in efemerne uspehe so v sredi boja zapustili svoje zavezničke, da se za njihovimi ledji pobotajo z Nemci.

V slogi z ostalimi Slovani so si izvojevali »češko ministrstvo«, a kako so se za to zahvalili svojim zaveznikom?

(Iz teh stavkov je razvidno Šusteršičevo kopito: mož je hud, ker mu Čehi nečejo držati stremen, da bi postal jugoslovanski minister. Hinc illae lacrimae! — Opomba uredništva.)

Na škodo Slovencev, Hrvatov in Poljakov so vedno delali kupčije z Nemci! (Poljaki so seveda pravi slovanski bratje, ki so bili vedno ob strani Slovencev in Hrvatov v borbi proti njihovim sovragom! Opomba uredništva.)

Minister Kaizl je naravnost izrazil Slovence in Hrvate, nameščujoč v Dalmaciji, Istri in Sloveniji same Nemce.

Poljaki so se tudi pritoževali do neba.

S Srbi pa so živeli vedno v najintimnejšem prijateljstvu na račun Hrvatov, trgajoč z interesi, s častjo in čuvstvi Hrvatov.

To ni bil več »zdravi« narodni egoizem, to je bila že perfidija, spojena z najostudnejšim cinizmom.

Zdi se, da so ostali Čehi isti do danes, zdi se, da mora vselej, kadar se Čehi pogajajo z Nemci, kdo izmed »slovanskih bratov« plačati njihov račun. Tudi sedaj je tako.

Toda vsak pravičen in pošten človek mora ugovarjati proti onemu njihovemu cinističnemu egoizmu, s katerim grabijo vse zase, popolnoma pa prepuščajo nemškemu nasilstvu svoje dosedanje zveste in neomahljive zavezničke Slovence in Hrvate.

(To se pravi dr. Šusteršiča v njegovem stremljenju po ministrskem portfelju! Opomb. uredn.)

Čehi so se že večkrat ešofirali za kako stvar na slovanskem jugu, včasih so tako stvar naravnost sami uprizorili, da so se mogli na to za njo zavzeti, kakor da bi bila popolnoma češka zadeva.

Toda to je bila samo njihova taktika, s katero so hoteli samo Nemce opozoriti na to, da imajo Čehi vpliv ne samo na severu, marveč tudi na jugu, ker so jim Slovenci in Hrvatje vsak čas in brezpogojno vedno na uslugo.

Mi smo često mislili, gledajoč to brezpogojno solidarnost Slovencev in Čehov, da obstoji med rešenjem »češkega« in »jugoslovanskega« vprašanja nerazločljiv junktim.

No, sedaj se nam zdi, da ni tako, zakaj Čehi rešujejo svoja vprašanja gladko in brez najmanjše obzirnosti na svoje zavezničke.

Delajo se, kakor da bi jih vse to niti ne tikalo in to po oni — uslugi, ki jo je Šusteršičeva deželna zbornica — češkemu deželnemu zboru!

V tem tonu daje klerikalni list duška Šusteršičevi nevolji nad Čehi, ker mu nečejo biti lestva, po kateri bi splezal na ministrski stolček.

Radovedni smo, kakšen odgovor bodo dali sedaj Čehi na slovensko klerikalno ljubeznivost.

Ali bodo še v bodoče podpirali politiko slovenskih klerikalcev na škodo splošni slovenski in slovanski stvari, kakor za časa volilne reforme dr. Kramar?!

Slovenski vojak pri volitvah na Hrvaškem.

V petek 28. t. m. se vrše na Hrvaškem volitve v sabor. Vse kaže na to, da bodo te volitve izredno burne in da se bodo vršile po starem madžarskem receptu, da volijo poslance ne volilci, marveč — tuji vojak. Znano je, da se je bandr.Tomašič spri s hrvaško - srbsko koalicijo in da stopa sedaj s svojimi kandidati v volilni boj proti koaliciji seveda ob asistenci vojaštva, za katero je določil 200.000 K. In to vojaštvo mu naj pripomore, kakor pred meseci ogrskemu ministru predsedniku grofu Khuenu, do zmage. Nadejamo se, da bo na Hrvaškem vključno vojaštvo zmagala zdrava narodna misel. Pri volitvah na Hrvaškem bodo sodelovali ti-le vojak s slovenskega ozemlja: iz Ljubljane: dve stotni v Glini in ena v Virginu mostu; iz Celja: poldruga stotnja 87. pehotnega polka v Vrbovskem, iz Maribora: ena stotnja v Vrbovskem; iz Sežane: ena stotnja 97. polka v Ogulinu; iz Celovca: dve stotni v Samoboru, ena v Jaski, ena stotnja 19. lovskega polka pa v Novski; in iz Trbiža: ena stotnja 5. lovskega polka v Dragačinu.

Klerikalno obrambno delo.

Klerikalci že leta in leta nabirajo za »obmejne Slovence«. Mislili smo, da so v teh letih nabrali že več sto tisoč kron. Ko so pa letos položili račun o skladu za »obmejne Slovence«, smo se prepričali, da so klerikalci v vseh teh letih nabrali borih 13.000 kron. Da se s temi novci na narodno obrambnem polju ne da bog-sigavedi kaj storiti, je jasno. No, vključno temu so klerikalni listi delali bučno reklamo za svojo narodno obrambno organizacijo »Slovensko Stražo«, da je človek res mislil, da bodo klerikalci začetkom letošnjega šolskega leta otvorili ob mejah najmanj pol stotine slovenskih šol. Pa ni bilo nič iz te moke; pokale so gore, a rodila se je mala, majčkana miška v obliki otroškega vrteca, na katerem »Slov. Straža« razpisuje v večrajšem »Slovenecu« službo vrtnarice. Radovedni smo, kje se ustanovi ta otroški vrtec. Če se otvori na pravem kraju, smo toliko objektivni, da priznamo, da bo slovenski stvari tudi koristil.

Slovanska brzojavna agencija.

O ustanovitvi slovanske brzojavne agencije se je že opetovano razpravljalo na raznih slovanskih časnikarskih shodih, zadnjič pa tudi na vseslovanskem kongresu v Sofiji. Vključno velikemu trudu, ki so ga posvetili tej stvari razni odlični slovanski činitelji, vendar se ni posrečilo zadeve spraviti v pravi tir ter jo oživitvoriti. Sedaj pa je vprašanje slovanske brzojavne agencije že toliko napredovalo, da je nje ustanovitev, kakor smo informirani z več strani, že takorekoč gotova stvar. Kdaj se agencija ustanovi, še ni natančno določeno. Po poročilih iz Prage vsekakor v prvi polovici prihodnjega leta. Po teh poročilih za sedaj ne bo v Pragi centrala, marveč v enem izmed ostalih slovanskih središč. Slovanska brzojavna agencija bo imela svoje reprezentante in dopisnike v vseh glavnih mestih posamičnih slovanskih narodov, torej tudi v Ljubljani.

Slovensko deželno gledališče.

Danes zvečer se uprizaro prvič (za par) Fr. Lehárjeva dražestna opereta v treh dejanjih »Grof Luksemburški«. V I. dejanju je slikarski atelije napolnjen s slikami in umetniškimi skicami in risbami gg. slikarjev R. Jakopiča, Sreč. Magoliča in P. Žmitka. Po vzoru dunajskega in praškega gledališča bo torej tudi v Ljubljani I. dej. nudilo mal slikarski atelije z umetninami. V III. dej. so stopnice v hotelskem vestibulu narejene nalašč za to opereto.

Domača pevka na slovenskem odru.

V prvi polovici meseca novembra se bo pela na slovenskem odru velika Wagnerjeva opera »Tannhäuser«. Kakor čujemo, bo v tej operi prvič nastopila že s koncertov »Glasbene Matice« dobro znana simpatična pevka gospa Iva pl. Foedranspergova.

Parnik na Ljubljani.

Podjetje, ki je prevzelo osuševalna dela na Barju, si je naročilo mal parnik, ki bo po Ljubljani vozil kamenje in drug material. Parnik je že prispel v Ljubljano. Danes bo peljalo 7 do 10 parov najmočnejših konj ladjo k vojaškemu kopališču ob Ljubljani.

Slovensko obrambno društvo »Branibor«.

Pred nekaj dnevi smo poročali, da se je v Ljubljani ustanovila prva podružnica narodno obrambnega društva »Branibor«. Ustanovni občni zbor te podružnice bo v prvi polovici meseca novembra. Istočasno nam dohaja iz Trsta vest, da so se že tudi tamkaj predložila pravila za podružnico društva »Branibor« vladi v potrjenje. Tretjo »Braniborjevo« podružnico snujejo v Mariboru. Prepričani smo, da te podružnice ne cstanajo edine, marveč da bodo v najkrajšem času dobile še več naslednic.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Pokvarjena župea. Živimo v znamenju argentinske govedine. Argentinja je kar čez noč postala obljubljena dežela, v kateri se sicer ne cedi med in mleko — kdo bi danes tudi za to maral — ampak, kjer se pasejo, rede in koljejo argentinski volji, biki, krave, teleta itd. — sploh argentinska govedina. In ker je v Argentini tista govedina cenejša ko pri nas, so modre glave prišle na idejo, da bi to govedino lahko pošiljali k nam. Pravijo, da je posebno argentinska župea naravnost nedosegljiva. No, naj bo že temu tako ali drugače — veliko si s tem ne bomo belili glave. Kajti, če se stvar natanko presodi, vse to ne spada strogo k stvari. Dne 8. t. m. nam-

posmehuje. Zato tudi ni bilo običajnega smehljanja na moje lice in pogled moj je bil plah.

Zakaj sem se, zakaj sem prišel. Gospica Kunigunda pa ni bila tako trdosrčna, kakor gospa Evalija, in zato sem se ji najbrž zasmilil. Izpremenil se je njen glas in zdelo se mi je, da me je vesela.

Povabila me je na vrt in v hipu jo je bilo samo življenje.

Poslušal sem tisto njeno besedčenje, kakor pred leti. Gledal sem tisti obraz, tisto smehljanje, ki mi je nekdanj tako dopadlo, ali razvneti me ni moglo več. Prišel sem bil po tolažbo, iskal sem zdravila pozabljenosti, ali predno se je roka izegnala po uteho, je že opešala od bolesti.

Skušal sem biti prijazen, vesel kakor včasih, ali ves trud je bil zaman. Zdaj sem še le spoznal, da nisem iskal ne Evalije in ne Kunigunde in nobene druge, kakor tebe, kraljico svojih ljubic, gospica Klara.

Tudi ženske imajo za tako stvar izvrstnen nos. Takoj je uganila gospodična Kunigunda, kaj mi je, najbrž ji je bilo žal prijaznosti, ki mi jo je kazala, kajti to je dobro vedela, da prihod ni bil namenjen nji in zato me je seveda morala razžaliti. Navada je, da se razžaljenje vrne z razžaljenjem, v katerem morajo biti zapopadane že obresti.

LISTEK.

Prijateljica moje prijateljice.

Spisal Ivan Pucelj.

To se mu je bilo pripetilo v tistih, resnično žalostnih dneh, ko me je bila zapustila moja edina prava ljubica, gospodična Klara.

Ne sebi in ne ljudem bi ne bil mogel kedaj verjeti, da bo nekoč prišlo tako daleč in verjeti bi tudi ne mogel, da bi bilo mogoče tisto prestat. Kajti tako, kakor nje, nisem ljubil še nobene ženske, ne prej in ne poslej.

Žal, bilo je res prerisnično: ona me ni marala več. Plakala je duša moja in bolelo me je srce. Pa sem se napotil v svet po tolažbo.

Nekoč je že bilo tako in se je potem večkrat ponavljalo. Če je bila ljubica blondinka slabe volje, pa sem se poslovil, se nasmejal na glas in sem obiskal ljubico brinetko. Tako sem vselej storil ali pa narobe, pri sreči pa ni bilo nezgod in ne nesreče. Tako sem se hotel ozdraviti tudi sedaj.

Nameraval sem jih obiskati vso dolgo vrsto, vso pisano družino, sladkih ljubic moje mladosti.

Začel sem pri gospej Evaliji.

Gledala me je kakor tujca in me vsprejela povsem hladno, kakor da se nisva videla še nikoli v življenju. To me je sicer osupnilo za hip ali svojo vlogo sem znal, kakor je ne zna noben igralec, pa naj jo tisočkrat ponavlja.

Nasmejal sem se frivolno in jo prijel za roke, kakor nekdanje čase.

— Gospod, obnašajte se dostojno, — kaj neki mislite? —

Ali jaz sem se smejal še frivolneje in sem jo objel. Njena lica pa je zalila kri in je zakričala:

— Stran pojdit! Kaj vam je neki danes, saj jaz vendar nisem gospodična Klara. —

Obraz moj se je bil najbrže zožil, čutil sem na potezah, kako so se bile zavlekle, tudi njo je osupnil moj obraz.

— Zakaj mi to očitate? —

Mehak in proseč je bil moj glas, in skoro bi jo bil zmedel. Ob takih prilikah sem se vselej nasmejal potem, podražil jo z ljubosumnostjo, nevoščljivostjo in kar je še napak, katerih se mora dostojen človek aramovati, ter je s par stavki in prijaznimi gestami tako zmedel, da bi ne bila mogla verjeti za življenje, da je še na svetu druga ženska, katero bi bilo mogoče tako ljubiti kakor njo.

Zdaj pa sem bil zmeden jaz. Ves majhen sem bil in boječ, in stal sem pred gospe Evalijo, kakor osemnajstleten študent. Toliko, da je nisem prosil odpustčanja. Niti nisem čutil, ali se ji smilim ali ji je to v zabavo. Glej, Klara, takrat sem šele začutil, kako resnično te imam rad.

Na drugi strani pa se je oglasila ošabnost, kajti ponižanje je bilo preveliko. Spomnil sem se neke njene napake in ji povedal neko ostudno grobost. Ko je bila vsa vznemirjena in zasopla, sem bil zadovoljen, trenutek je bil maščevan in sem se poslovil s za hip utolaženim srcem.

Po poti pa sem se še jezil na njo. Kaj pa, takale bo pometala z menoj; boga naj zahvali, če sem prijazen z njo in če sploh molčim.

Ko sem se potolažil vnanje, sem obiskal ljubico Kunigundo. Ta je bila še gospodična in zato je umevno, da je bil vprejem nekoliko prijaznejši.

— Kaj je pa vas privedlo čez toliko časa k nam? —

Gledala me je začudeno, zvedavo in se prav prikrito smejala.

— Ali vam ni prav, da sem prišel? Vas morda motim? Morda pričakujete koga drugega? —

Tako sem hitel s zgovornostjo, da bi prikril zadržega, v katero me je spravila s svojim vprašanjem, ali čutil sem, da ve moj varok in da se mi

Vsak petek in posten dan se dobe
172
morske ribe
v delikatesni trgovini
Ant. Stacul.

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda“.

2 lepa prostora | Prešernove slike

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddasta.

Poizve se pri hišnem gospodarju
Ivanu Košenina, Kolodvorska
ulica št. 6. 189

prodaja in pošilja po poštne povzetje
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 2073

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{2}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po
 $5\frac{1}{2}\%$ brez amortizacije; na menice po 6% .

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po $4\frac{1}{2}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni. 10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča promese na ————— Zrebanje ————— Glavni dobiček K 300.000.
Dunajske komunalne srečke à K 18' ————— 2. novembra

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih $4\frac{1}{2}\%$

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

„Ogromni rezervni fond K 48.812.787 — jamčijo za popolno varnost.“

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapičeno

„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka; nevzdignjene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

vlože knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5% obresti in proti
amortizaciji po najmanj $1\frac{1}{2}\%$ na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo. 4